

NORDVESTSJÆLLANDS NATURHISTORISKE FORENING

Hvad var det dog der skete.....?

PROGRAM
Maj 2020 – Oktober 2020
55. Årgang

Bestyrelse, revisorer, kasserer, og redaktion

Formand

Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862
Odinsvej 26, 4300 Holbæk
E-mail: vgotfredsen@hotmail.com

Næstformand

Hanne Gelting, tlf.: 2945 6110
Ranunkelvej 14,
4300 Holbæk.
E-mail: hannegelting@gmail.com

Sekretær

Thomas Brønholm, tlf.: 2926 0822
Rønne Alle 12, 4300 Holbæk.
E-mail: broenholm@hotmail.com

Kasserer

Dorrit Jensen, tlf.: 6128 0189
Tempelvej 22
Arnakke, 4390 Vipperød
E-mail: dorrit@kirkov.dk

Øvrige bestyrelsesmedlemmer

Ole Bennike, tlf.: 5118 0307
Egholmvej 80, 2720 Vanløse.
E-mail: obe@geus.dk

Merete Gertz tlf.: 2560 8529
Knudskovparken 60 A
4300 Holbæk
E-mail: merete2gertz@gmail.com

Grethe Rahr tlf.: 2264 4988
Falkevej 5, 4300 Holbæk
E-mail: gretherahr@icloud.com

Forsidefoto: Thomas Brønholm
Foto: Blå anemoner i marts

Bestyrelsessuppleanter

Sinnet Thueslev, Tlf.: 5932 9012
Æble Alle 75, 4500 Nykøbing Sj.
E-mail: sinnet@privat.dk

Eva Søndergaard Tlf. 2910 0039
Faubjergvej 23
4300 Holbæk
E-mail:
eva.soendergaard@gmail.com

Revisor

Rita Ellingsen, Tlf.: 2088 8313
Vibevej 22, 4571 Grevinge
E-mail: ritaellingsen@mail.dk

Revisorsuppleant

Knud W. Kristensen Tlf. 2168 5088
Vibevej 13. 4532 Gislinge
E-mail: knudwk@gmail.com

Redaktion

Thomas Brønholm, tlf.: 2926 0822
Rønne Alle 12, 4300 Holbæk.
E-mail: broenholm@hotmail.com

Næste program udkommer medio
oktober 2020.

**Deadline for indlæg
15. september 2020.**

Kontingent for året 2020:

175 kr. pr. husstand.
Betales på netbank på
reg.nr.1551, kontonr. 109 1573

Formanden har ordet

Kære Naturven.

Foråret er på vej og med det et nyt program. Men inden jeg tager fat på det, så lige et kort blik tilbage på årsmødet og generalforsamlingen.

Til jer, der i forbindelse med årsmødets og generalforsamlingens gennemførelse, ydede en stor hjælp med mange praktiske ting, er der bare at sige, at det er sådanne medlemmer, der gør det til en "svir" at holde arrangementer i foreningen. Tak for det.

Men nu tilbage til det nye program. I sådant et program er der altid "gamle kendinge", og det er der også i det program, du nu har i hænderne.

Vi skal ud og se floraen på Vesterlyng, foreningen har anmeldt et par ture til De Vilde Blomsters Dag. Om vi skal stå og drikke the og spise kage ved Det Store Theselskab i Holbæk Museums gård er endnu lidt usikkert. Vi skal også ud og se på fugle og hente gode spisesvampe i efterårets skove.

Men der er selvfølgelig også ting vi aldrig eller sjældent gør i programmet. I år skal vi se på floraen i Odsherred, og vi skal besøge to fuglereservater, som jeg ikke erindrer, vi nogensinde har besøgt, og endelig skal vi på tur til Færøerne som årets store udlandstur.

For de botanik-interesserede begynder "Mandagsholdet" mandag den 27. april kl. 18.00 med afgang fra P-pladsen ved STARK og fortsætter hver mandag frem til september. Via "Mandagsholdets" mailliste vil I blive holdt orienteret om mandagens lokalitet.

Ovenstående er skrevet før Coronaen lagde Danmark i karantæne og isolation. Allerede nu ved vi, at "Mandagsholdet" tidligst starter den 11. maj. Vi vil fra bestyrelsen holde jer orienteret, via vores Nyhedsbrev og vores Mandagsholdsbrev, om de ændringer der måtte komme.

Jeg håber at se rigtig mange af jer til dette halvårs arrangementer, og jeg ønsker jer alle en rigtig god sommer.

Vagn.

Program

Maj 2020 – Oktober 2020

Eskebjerg Vesterlyng

Lørdag den 16. maj 2020, kl. 10.00 – 13.00

Eskebjerg Vesterlyng, Sjællands største hedeområde og en af Sjællands største botaniske perler. Området er gennem århundreder blevet præget af en ubrudt græsningstradition i form af kvæg og heste. Næsten overalt på de åbne arealer nikker den fine Nikkende kobjælde i vinden blandt andre farverige blomster. Men det er også der, vi finder orkideer, Vibefedt og Soldug.

Dansk astragal

Mødested: P-pladsen til højre for vejen lige efter Eskebjergledet ved stien til Mareskoven.

Turleder: Inge og Vagn

Påklædning: Efter vejret, medbring evt. lidt drikkeligt.

Kontaktperson: Vagn Gottfredsen, tlf.: 5356 2862.

Nikkende kobjælder og
Stor kejserguldsmed på
Vesterlyng

Skovtur i Hellede Skov

Lørdag d. 6. juni 2020 kl. 10-13

Fritz og Karsten Raae vil gå med os rundt i Hellede Skov og fortælle om de forskellige træer og buske, om deres kendetegn og levevilkår. Karsten er skovrider ved foreningen Skovdyrkerne og arbejder til daglig med at rådgive skovejere og med at etablere vildt- og naturpleje for dem. Udover genkendelse og bestemmelse af træerne og deres anvendelse skal vi også høre om, hvad skovejerne kan bidrage med til vores natur og klima. Der vil på turen være mulighed for at spørge om alt om skovbrug i Danmark. Hellede skov er en privat skov under Knabstrup Gods.

Mødested: Kagerupvej 44, 4420 Regstrup

Der er parkeringsplads inde i skoven ved nr. 44

Turledere: Fritz og Karsten Raae

Medbring: Frokost og drikkevarer

Kontaktperson: Hanne Gelting tlf. 2945 6110

Fugle og flora på Færøerne

Lørdag den 4. juli – fredag den 10. juli 2020

Årets store udlandstur til Færøerne er fuldt besat. Nærmere beskrivelse kan du finde i sidste nummer af bladet.

Alm. sule

De vilde blomsters dag

Søndag den 14. juni 2020 kl 10-12 og 14-16

Dette fælles nordiske arrangement afholdes for 33. år i træk og i samarbejde mellem DBF, DN-Holbæk og NVNF. De 3 grønne foreninger er henholdsvis Danmarks ældste, Danmarks største og Danmarks hyggeligste grønne forening !

Maj-gøgeurt

Hønehalssskoven og Udby Vig kl 10 -12

Finn Bjerregaard og Helene M Hansen vil føre os igennem Hønehalssskoven og fortælle om skovens historie, drift og pleje. Finn vil fortælle om både planter og dyr vi møder på vores vej. Vi vil slutte af på engen ved vigen og håber på et godt orkidé-år

Mødested: P-pladsen for enden af Hønehalsvej

Turledere: Helene Meden Hansen og Finn Bjerregaard

Kontaktperson: Finn Bjerregaard tlf. 2032 5756

Maglesø rundt kl 14 – 16

Vi går den smukke tur rundt om søen hvor vi vil se planter fra både eng, mose, skov og overdrev. Stierne er desværre ikke så godt vedligeholdt, og ikke egnede for gangbesværede.

Mødested: P-pladsen ved "Traktørstedet"

Turleder og Kontaktperson: Thomas Brønholm Tlf. 2926 0822

Tur til Skamlebæk og Veddinge bakker i Odsherred

Lørdag den 25. juli, kl. 10 – 15

Botanisk ekskursion til kystsletten ved Skamlebæk radio. Det er et EU-habitat-område, et overvejende sandet, hedeagtigt græsland, til dels med karakter af kalkoverdrev, der mod nordvest afgrænses af de stejle skrænter mod Kattegat. Herefter besøger vi randmorænerne i Veddinge bakker.

Mødested: Radiostationen for enden af vejen mod nordvest fra krydset Skamlebækvej og Sejerøvej

Turleder: Botaniker Per Hartvig.

Påklædning: Efter vejret, godt fodtøj.

Medbring: Mad, drikke og lup.

Tilmelding: Ingen.

Kontaktperson: Ole Bennike, obe@geus.dk

Tur til Kværkeby Fuglereservat

Lørdag d. 8. august kl. 10.00 - 13.00

Fuglereservatet startede for mange år siden som en enkelt mands interesse for natur og fugle. Den nedlagte grusgrav med tørvegrave rundt om er gennem årene blevet naturgenoprettet og danner nu levested for op til 150 forskellige slags fugle, mange pattedyr og padder samt et væld af planter. Størstedelen af de fugle og dyr, der findes i reservatet er således knyttet til ferske vande og fugtige områder.

I dag ejes fuglereservatet af den private forening "Kværkeby Fuglereservats Venner", som gør et stort arbejde for at vedligeholde området med bl.a. gangstier og fugleskjul.

Denne lørdag vil vi få en guidet tur i fuglereservatet af Jon Feilberg og Benny Rosenqvist, begge aktive bestyrelsesmedlemmer i foreningen.

Man kan se mere om fuglereservatet på hjemmesiden www.fuglereservatet.dk, hvor der også findes et kort over området.

Mødested: Bjergvej 77, 4100 Ringsted (P-plads)

Turleder: Jon Feilberg og Benny Rosenqvist

Bemærkning: Medbring frokost og kikkert

OBS. Tilmelding nødvendig, senest tirsdag den 4. august pr. mail til hannegelting@gmail.com

Kontaktperson: Hanne Gelting tlf. 2945 6110

Fugletur til Køge Bugt

Lørdag den 29. august, kl. 10 – 15

Ølsemagle Revle er om efteråret en vigtig lokalitet for rastende ande- og vadefugle. Vi går ud til nordenden af revlen, hvor der findes en lille ø med sandbanker. Turen er på ca. 5 km. Dem der har lyst fortsætter til Ishøj Strand (Skovvej). Foreningen opfordrer til samkørsel, hvor chaufføren betales med 1,00 kr. per kilometer. Beløbet deles mellem passagererne. Kontakt evt. Ole hvis du mangler plads eller har plads(er) til overs.

Mødested: P-pladsen ved iskiosken, ved dæmningen til Ølsemagle Revle. Adressen er Revlen 1.

Turleder: Ole Bennike.

Påklædning: Efter årstiden, godt fodtøj.

Medbring: Frokost, drikkevarer og kikkert.

Tilmelding: Ingen.

Kontaktperson: Ole Bennike, obe@geus.dk

Svampetur til Ulkerup Skov

Lørdag d. 12. september 2020 kl. 10.00 – 14.00

Årets første svampetur går til Ulkerup Skov. Vi har igen Jens Folke med som guide og i skoven er der et stort udvalg af både spiselige – og ikke spiselige svampe. I lighed med sidste år vil vi efter selve svampeturen mødes i den nedlagte landsby, hvor Jens vil hjælpe os med at bestemme de mange svampe.

Mødested: P-pladsen ved indgangen til Ulkerup Skov, Egebjergvej, Odsherred. Indgangen er markeret med 2 vildtbanepæle.

Turleder: Jens Folke

Påklædning: Husk fornuftigt fodtøj og kurve/poser til svampene. Til dem der har lyst - tag frokost og drikkevarer med.

Tilmelding: til Vagn Gotfredsen senest 4 SEP. pr. mail på adressen vgotfredsen@hotmail.com . Man er først tilmeldt når man har modtaget retursvar fra Vagn.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Svampetur til Kongsøre Skov

Lørdag den 3. oktober 2020, kl. 10.00 - 14.00

Vi håber, at vejret har bidraget til en god svampesæson, så vi kan finde Alm. kantarel, Tragtkantarel og Stor trompetsvamp. Efter frokost bliver svampene lagt frem, og Jens hjælper os med at få sat navne på og sorteret, så vi kun har det spiselige med hjem.

Mødested: P – pladsen ved Sandskredet. P – pladsen ligger for enden af Sandskredsvej.

Turleder: Jens Folke.

Påklædning: Husk fornuftigt fodtøj og **kurve/poser til svampene**. Til dem der har lyst - tag frokost og drikkevarer med.

Tilmelding: til Vagn Gotfredsen senest 27 SEP pr. mail på adressen vgotfredsen@hotmail.com . Man er først tilmeldt når man har modtaget retursvar fra Vagn.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Gul bævresvamp i Draved skov

Fugletur i Vestsjælland

Lørdag den 24. oktober 2020, kl. 10 – 15

Fra mødestedet kører vi i bil rundt i de flotte landskaber ved Tissø, Lille Åmose og Skarresø. Der er mulighed for forskellige rovfugle og vi håber på at se Rød Glente, Havørn og andre arter. Desuden er der mulighed for gæs, ænder, svaner og ravn.

Mødested: P-pladsen over for Bromølle Kro.

Turleder: Ole Bennike.

Påklædning: Efter årstiden, godt fodtøj.

Medbring: Frokost, drikkevarer og kikkert.

Tilmelding: Ingen.

Kontaktperson: Ole Bennike, obe@geus.dk

FOTOS

Tak til fotografene der har leveret fotos til dette nummer: Hanne, Ole Dorrit, Jan og Thomas.

Hvis du, på en af vore mange ture, tager billeder, som fortæller noget om turen, vil jeg meget gerne have lov til at bruge dem i vort næste nummer.

NVNE

Besøg vores hjemmeside www.nvnf.dk
-og få de seneste nyheder og se billeder fra vore mange ture.

Referat fra årsmøde og generalforsamling samt formandens beretning finder du også på hjemmesiden.

Referater af arrangementer

Oktober 2019 – April 2020

Bustur til Vadehavet

Den 3. til den 6. oktober 2019

Vi var rigtigt heldige med vejret på denne efterårstur til Vadehavet – vi fik regn men kun mens vi sov. Det var dog noget køligt; jo det var blevet efterår. På Sjælland mødte vi en Rød Glente, et godt tegn! Den første lokalitet var Sneum Digesø, den var ret fugletom men til gengæld var der godt med fugle udenfor diget, vi noterede blandt andet Gravand, Lille Kobbersnepe,

På strandengen på Mandø blomstrede årets blomst: Trævlekrone

Strandhjejle, Klyde og Hvidklire samt Kveller og Vadegræs. Videre til Vadehavscentret med fine udstillinger og beplantninger med Dryas, Dværg-birk og andre arktiske eller alpine planter. Dagen sluttede på Hohenwarte nær Højer, som var vores base de næste dage. Hohenwarte var et dejligt sted med søde og hjælpsomme værter, så jeg kan godt forstå at Birger syntes, at vi skulle bo der.

På Mandø fødtes botanikeren Warming

Næste morgen kørte vi først til Rømø

dæmningen. Her noteredes Pibeænder, Knortegæs og Storspover. Videre til

Vadehavscentret hvorfra vi med traktorbus kørte til Mandø. De godt gående blev sat af ved øens øst-ende, hvorfra vi gik ind til byen. På Mandø så vi blandt andet 3-4 Havørne, Blå Kærhøg, Bramgæs, Islandsk Ryle, en stor flok Spættet Sæl, Trævlekrone, Strand-Tusindgylden og Katteskæg.

Retur til Hohenwarte hvor vi kort efter mødte vores guide Frands fra firmaet Sort Safari. Frands førte os først ud til det fremskudte dige og derefter til Hassberger See, hvor vi oplevede sort sol. Et fantastisk skue! I begyndelsen ankom stærene i små grupper, men efterhånden var der meget store flokke som fløj rundt over rørskoven, jagtet af rovfugle. Frands som var en meget engageret og dygtig formidler anslog, at der var omkring en halv million stære.

Lørdag tog vi til Tyskland, først til Hauke Haien Koog, som foreningen første gang besøgte i 1974. Vi stoppede flere steder ved koogen og så på fugle både i koogen og i Vadehavet. Vagn spottede en stor flok Nilgæs, der regnes for en invasiv art. I Nilgås flokken var der desuden en Rustand, som kan være en undsluppen fangenskabfugl. Endvidere Sølvhejrer, 3 Blisgæs,

Knarænder, Skeænder, Spidsænder, Krikænder, Troidænder, Rørhøg, Storspover, Alm. Ryle, Stor Præstekrave og Stillits. Videre til Hamburger Hallig, her var Stilkløs Kilebæger en karakterart; denne halvbusk er sjælden i Nordvestsjælland. Vi sluttede dagen af i en lille skov hvor der var Rød Glente, Spurvehøg, Stor Flagspætte og Rød Fluesvamp. Ved Hohenwarte så vi en Husrødstjert.

Søndag tog vi først til fugletårnet i Kongens Mose. Her var ret fugletomt men vi så dog en Lille Lappedykker, Gulspurv, Klokkelyng, Smalbladet Kæruld og Blåtop. Vi sluttede turen med en gåtur i Draved Skov. Her hørte vi en Sortspætte og så blandt andet Grønsisken, Dompap, Egern, Småbladet Lind, Tørst, Skovangelik, Skov-star, Skavgræs og Skov-padderok.

Det var Birger der foreslog, at foreningen skulle lave en tur til Vadehavet, og det var Birger der organiserede overnatning, sort

sol og turen til Mandø. Det var derfor umådeligt trist at Birger døde på vej hjem fra ferie i Ungarn kort før turen. Vi savnede Birger og Else, men købte en bog til Else.

100 års jubilar – Grænsepæl mellem DK. og D.
Vildsvinehegnet er kun 1 år !

Fuglekonkurrencen blev meget passende vundet af Ingrid, der havde fødselsdag på turen – vi kom op på 86 arter. Stor tak til de 30 deltagere for godt selskab. Og især tak til Inge, Dorrit og Bente der havde bagt og sørget for feltfrokost.

Ole.

Efter frokosten i Draved skov, sagde vi farvel og tak for en dejlig tur til Vadehavet

Facebook

Følg os på www.facebook.com/naturhistorie

Her bringes billeder og historier fra vore ture.

Her kan du også selv bidrage med billeder, sjove oplevelser, eller anbefale gode naturområder.

Ved at "dele" og "synes godt om" er du med til at udbrede kendskabet til vores forening blandt dine fb-venner.

Svampetur til Grevinge Skov

Lørdag den 12. oktober 2019.

Fælles for NVNF og Svampeforeningen. 25 forventningsfulde deltagere var mødt op. Efter et voldsomt regnskyl om natten var det nu tørvej i den våde skov. Turleder Jens Folke startede med at fortælle om svampenes arter og systematik, hvorefter deltagerne gik rundt i skoven på egen hånd. Kl. 13 samledes vi ved stendyssen for at spise frokost og vise svampehøsten frem. Jens satte navn på fundene, forklarede særlige kendetegn og gav oplysning om evt. giftighed eller spiselighed. Der var virkelig fundet mange forskellige arter og eksemplarer. Af særlig interesse var et fund af Randbæltet Hjelmathat (giftig, men sjælden), som muligvis kan forveksles med Foranderlig Skælhat (spiselig), men her var der lejlighed til tydeligt at se forskellene. Af andre svampe kan nævnes: Tågetragthat, Honningsvamp, forskellige rørhatte, Trompetsvamp, forskellige fluesvampe, Violet Hekseringshat. Stor tak til Jens for den interessante tur!

Sinnet

OBS! På grund af corona-krisen er den første botaniktur foreløbig udsat til 11. maj. Yderligere udsættelse er mulig, så følg godt med via mail, facebook eller hjemmeside.

Mandagsture.

Botanikturer i Nordvestsjælland

**Hver mandag i sommerhalvåret fra sidst i april til først i september
Samkørsel fra Stark kl. 18.00. Slut kl. 21.00 på lokaliteten.**

Tilmeld dig til maillisten for oplysning om næste tur:

eva.soendergaard@gmail.com

Vær opmærksom på, at Eva er ny afsender, og derfor kan hendes mails ende i din reklamebrevkasse. Husk at tilføje Eva som ny afsender i dine kontakter.

Fugletur i Vestsjælland

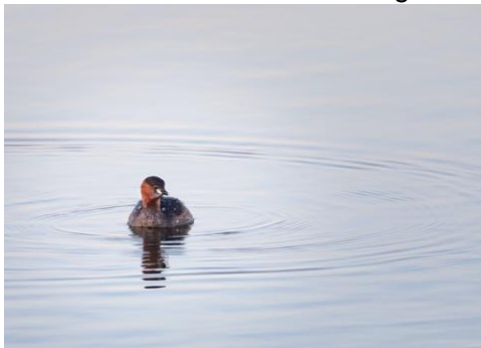
Lørdag den 26. oktober 2019

Vejrudsigten lød på stærk blæst men dog tørvejr, og vi var 13 folk der mødtes klokken 10 på p-pladsen overfor Bromølle Kro. Det med stærk blæst passede, men vi fik også let regn og temmelig usigtbart vejr. Vi kørte først til Tissø, undervejs så vi tre Røde Glenter og en Musvåge. Ved syd-enden af Tissø var der flokke af Pibeænder, Krikænder, Taffelænder og Troldænder, samt enkelte Hvinænder og en enlig Knarand.

Af vadefugle så vi kun en flok viber og af rovfugle en Spurvehøg der strøg forbi.

Vi fortsatte til Fugledegård, hvor vi gik ned til søen, her var en enkelt Lille Lappedykker ved søbredden. Efter frokost gik turen videre til Lille Åmose, her så vi en ung Havørn og en stor gåseflok med Grågæs, Bramgæs og 7 Blisgæs. Desuden en Tårnfalk og Krumhals der har krumt kronrør.

Ved Skarresø noterede vi Toppet Lappedykker, Skarv og Isflugl, den sidste så vi desværre kun ganske kortvarigt.

Lille lappedykker

Trods rusk og regn havde vi en fin tur i de flotte landskaber i Vestsjælland. Vejret taget i betragtning havde vi også et ganske godt udbytte fuglemæssigt.

Ole

Lægeurters historie

Torsdag den 31. oktober 2019

40 personer hørte biolog Anne Murmanns foredrag om Lægeurternes historie. Med et diasshow tog hun os på en kronologisk rejse gennem lægeurternes historie.

Den startede med lertavlerne i Mesopotamien ca. 600 år før vor tidsregning, hvor magi og medicinske behandlinger blev blandet sammen. Via Hippokrates, Galen, Hildegard og Linné, kom vi til sidst til naturlægemidler i 2005. (og mange andre undervejs) Anne fortalte om hvilke urter de forskellige havde brugt som lægeurter og hvordan de blev brugt til helbredelse af mangeartede sygdomme

Det blev til et meget spændende foredrag og vi fik en ide om, hvor meget lægeurter har været brugt igennem mange hundrede år.

Dorrit

Fugletur til Skåne

Den 25. og 26. januar 2020

Vi var en stor gruppe på 32 folk der var med på denne traditionsrige tur til de flotte landskaber i Skåne. Tre deltagere kom endog fra Jylland. Lørdag havde vi flot vejr med en flot solopgang, men søndag var der overskyet. Vi begyndte turen med et stop ved den store kalkgrav ved Limham, hvor en Stor Hornugle holder til – den lod sig desværre ikke se. Så vi fortsatte til Börringesjön, hvor vi så turens første Havørn og en flot ung Kongeørn. En Blå Kærhøg han, en Fjeldvåge, en Sortspætte og en Stor Tornskade viste sig, men kun ret kortvarigt. Vi så også et Vildsvin med to forbløffende små grise. Vi fortsatte til Näsbyholm hvor flere Havørne viste sig rigtigt flot, her var også en flok Viber, 6 Blisgæs og to Traner.

Vi spiste frokost syd for Sövdesjön, her noteredes en Sølvhejre, som er en art der breder sig nordpå. Efter frokost mødte vi en flok på 6 Havørne på en mark, og en Grønspætte skyndte sig væk.

Dagens sidste punkt var Fyledalen, hvor vi var heldige at se en Kongeørn og en Havørn sammen. Her var også godt med elegante Røde Glenter, desuden så vi endnu en flok Viber og dem der kom først ud af bussen var heldige at se en Duehøg der moppedede en Havørn.

Så nåede vi vores gode vandrerhjem i Tranås, og efter kylling og dejlig lagkage (i anledning af Jans fødselsdag), blev der tid til lidt hygge inden vi godt trætte gik til køjs. Dagens hurtige optælling gav ca. 45 Røde Glenter og 15 Havørne.

Efter morgenmad og smøring af madpakker kørte vi afsted mod Tosteberga. I dag havde Jytte fødselsdag og vi fik chokoladefrøer. Undervejs så vi to Hvide Storke på en mark og en meget stor flok gæs

domineret af Bramgæs og Sædgæs. Ved havnen så vi ca. 7 Havørne og flotte Store Skalleslugere. Det plejer at være frost og stærk blæst når vi besøger Tosteberga, men denne gang var det mildt – uden spor af is eller sne.

Turen gik videre til Dorrits vandfald i Degeberga, her var der en usædvanlig samarbejdsvillig Vandstær. Og vandfaldet var rigtigt flot med stor vandføring.

Vi fortsatte til Vombs Änge, hvor Bjarne fandt en fin Vandrefalk og 4 Stære. Sidste stop var Hardeberga stenbrud, hvor et par Stor Hornugle holder til. Det lykkedes minsandten Bjarne at finde den ene fugl.

Fuglekonkurrencen blev vundet af Grethe og Anette – i alt nåede vi op på 65 arter, hvilket vistnok er rekord. Til gengæld noterede vi "kun" ca. 26 Havørne. Tak til alle for en udbytterig og hyggelig tur.

Ole

A species or not a species **Om hvordan arter opstår, og hvordan man definerer og navngiver dem.**

Onsdag den 10. februar 2020

39 tilhørere sad klar til aftenens foredrag ved Cand. Scient. Per Hartvig, hovedredaktør på værket Atlas Flora Danica. Indledningsvis fik vi artsbegrebet ført over på os mennesker og herunder nævntes den blanding af gener vi den dag i dag går rundt med som følge af underarters mulighed for at få fertilt afkom. Vi har i dag ca. 3% neandertal gener i os. Efterfølgende blev vi præsenteret for en historisk gennemgang af forsøgene på at fremkomme med en klar og entydig definition på en art, herunder blev bl.a. omtalt det morfologiske – og det biologiske (genetiske) artsbegreb. Men samtidig blev det også gjort klart, at artsbegrebet ikke er så entydigt og skarpt afgrænset som måske kunne være ønskeligt.

Evolutionsteorien blev kort gennemgået og i den forbindelse kom foredragsholderen ind på den teori, der i mange år var fremherskende i Sovjetunionen; nemlig at ændringer opstået som følge af eks. miljømæssige forhold, kunne nedarves. En teori der satte den sovjetiske landbrugssektor år tilbage i udvikling.

Sluttelig blev processerne omkring opdagelse af nye arter og godkendelse af disse gennemgået ved et par eksempler. I den forbindelse blev Linnés system til navngivning af arter, som stadigvæk er gældende, omtalt, og det blev nævnt at enkelte personer inden for botanikken havde skabt adskillige hundrede nye arter og således anmeldt hundredvis af artsnavne, som skulle tages i betragtning ved navngivning af nye arter.

Vagn

Aurora, han og hun
på Løgkarse

Referat af Årsmøde og ordinær Generalforsamling

Lørdag den 15. februar 2020.

Vi startede med en frisk fugletur ved Marinaen og senere ved Munkholmbroen. Vi så bl.a. Lille lappedykker, Stor og Toppet skallesluger, Ederfugl, Gravand, Rødben, Storspove, Strandskade, Spurvehøg og Kvan.

50 medlemmer var tilmeldt spisning. Menuen var som sædvanlig lækker.

Efter Generalforsamlingen fortalte Peter Wind levende om floraen på Tenerife. I den forbindelse blev den højde hvori planterne vokser samt om voksestedet ligger syd- eller nordvendt fremhævet som meget bestemmende for floraen på det enkelte sted. Øen rummer højder helt op over 3000 m. Endelig blev det også anført at øens vulkanske oprindelse har stor betydning for floraen, der omfatter et stort antal endemiske arter.

Gammel bøg i Rye dyrehave.

Generalforsamling - referat

1. Valg af dirigent.

Bjarne Jochimsen blev valgt og konstaterede generalforsamlingen lovligt indkaldt.

2. Formandens beretning.

Vagn aflagde beretning for 2019. Beretningen findes på hjemmesiden. Der er p.t. 138 medlemsadresser. Beretningen blev godkendt.

3. Kassererens regnskab for 2019.

Regnskabet var fremlagt på hjemmesiden. Dorrit gennemgik det, hvorefter det blev godkendt.

4. Bestyrelsens forslag til budget 2020 samt fastsættelse af kontingent for 2020.

Budgettet var fremlagt på hjemmesiden. Vagn gennemgik det, og det blev godkendt. Der blev vedtaget uændret kontingent på 175 kr./husstand.

5. Indkomne forslag.

Der var ikke indkommet nogen forslag.

6. Valg af bestyrelsesmedlemmer og bestyrelsessuppleanter.

Thomas Brønholm, Ole Bennike og Hanne Gelting blev genvalgt for 2 år. Eva Søndergaard blev valgt som bestyrelsessuppleant for 2 år.

7. Valg af revisor.

Rita Ellingsen blev genvalgt.

8. Eventuelt.

På opfordring præsenterede Vagn den siddende bestyrelse.

Faktura for indbetaling af kontingent udsendes snarest.

Der ønskes tilmelding til foredraget om ugler, da der forventes god opbakning.

Referent: Sinnet Thueslev, den 16.februar 2020